

Stanovisko
komise pro hodnocení dopadů regulace
k návrhu
novely zákona č. 159/2006 Sb., o střetu zájmů, ve znění pozdějších předpisů

Úvod

V návaznosti na schválený Plán legislativních prací vlády a Akční plán boje s korupcí na rok 2015 předkládá ministr pro lidská práva, rovné příležitosti a legislativu zásadní novelu zákona č. 159/2006 Sb., o střetu zájmů. Novela přináší poměrně zásadní okruhy změn oproti dosud poměrně vágní zákonné úpravě střetu zájmů, kdy dnes neexistuje centrální metodický a dozorový úřad v oblasti střetu zájmů a za provádění tohoto zákona jsou odpovědné všechny správní úřady v rámci státu včetně samospráv. Tyto změny navržené novelou jsou následující:

- a) stanovení ministerstva spravedlnosti jako ústředního metodického a správního úřadu pro oblast střetu zájmů,
- b) elektronizace majetkových přiznání prostřednictvím zavedení jednotného registru,
- c) zavedení povinnosti podávat přiznání již ke dni vzniku funkce,
- d) zefektivnění kontrolního mechanismu,
- e) zpřísnění sankcí,
- f) rozšíření okruhu bývalých funkcionářů, omezených při přechodu z veřejné do soukromé sféry (revolvingdoor) a úprava podmínek tohoto omezení.

Ad a) Předkládaný zákon sjednocuje stávající evidenční orgány do jednoho, kterým je stanoveno Ministerstvo spravedlnosti, kterému je současně svěřena působnost ústředního správního úřadu pro oblast střetu zájmů a včetně výkonu metodické podpory při provádění zákona.

Ad b) Nově se vytváří centrální elektronický registr oznámení funkcionářů, jehož vedením bude pověřeno Ministerstvo spravedlnosti.

Ad c) Povinnost veřejných funkcionářů podat oznámení podle zákona ve lhůtě 30 dnů od zahájení výkonu funkce umožní získat dosud absentující vstupní informace, za kterých veřejný funkcionář začíná svoji funkci vykonávat a porovnat následně veškeré v průběhu předkládané informace (oznámení vždy k 30. 6. kalendářního roku) o vývoji jeho majetkových poměrů s odpovídajícími veřejně dostupnými informacemi. To s sebou dle navrhovatele přináší zlepšení institucionální a veřejné kontroly.

Ad d) Sjednocením evidenčních orgánů a vytvořením centrálního elektronického registru oznámení se oproti současnému stavu směřuje ke zlepšení a zkvalitnění podmínek pro kontrolu veřejností, která je oblasti střetu zájmů vlastní.

Ad e) Navržené úpravy směřují rovněž k odstranění nejednotnosti v rozhodovací praxi orgánů projednávajících přestupky na úseku zákona o střetu zájmů stanovením minimální hranice pokuty, čímž současně vytvářejí větší tlak na plnění povinností a zvyšují preventivní charakter a dopad této úpravy.

Ad f) Návrh úpravy s sebou přináší rozšíření ve vztahu k tzv. „zákazu konkurence“, který se u veřejných funkcionářů rozšiřuje i na další subjekty, se kterými nesmí po dobu 1 roku od skončení výkonu funkce vstoupit do smluvního vztahu. Nově veřejný funkcionář nesmí po ukončení výkonu své funkce vstoupit do smluvního vztahu nejen s podnikající právnickou osobou či se zaměstnavatelem vykonávajícím podnikatelskou činnost, pokud uzavřeli smlouvu se státem, územním samosprávným celkem nebo právnickou osobou zřízenou zákonem nebo zřízenou či založenou státem nebo územním samosprávným celkem, jednalo-li se o nadlimitní veřejnou zakázku, nýbrž i se subjekty, které jsou takovou právnickou osobou nebo zaměstnavatelem zřízeny nebo ovládány, tj. např. s dceřinými společnostmi.

RIA je doprovázena poměrně odpovídající ekonomickou rozvahou zabývající se potřebnými náklady na vytvoření nového centrálního registru a rovněž náklady na vytvoření nového odboru o 20 lidech v rámci MSp. Je odhadováno, že náklady na pořízení elektronického registru v prvním roce provozu včetně zvýšených personálních nákladů na straně MSp budou činit 27 340 000 Kč. Náklady v dalších letech včetně personálních nákladů jsou předkladatelem odhadovány na 12 060 000 Kč/rok

II. Připomínky a návrhy změn Komise RIA

Předkladatel k danému návrhu zpracoval RIA. Obsahuje kvalitní popis současné situace včetně popsání problémů, na kterých se ukazuje a potvrzuje nedostatečnost současné právní úpravy z hlediska jasně stanovených kompetencí. Jsou identifikovány subjekty dotčené regulací, popis cílového stavu, u některých klíčových oblastí jsou rovněž zpracovány varianty řešení včetně jejich vyhodnocení.

Z pohledu komise není v návrhu dostatečně vysvětleno a chybí zpracovaná varianta úpravy kompetencí nového ústředního orgánu v této oblasti, tedy rozbor argumentů, proč centrálním metodickým a evidenčním orgánem pro oblast střetu zájmů má být MSp a nemělo by jim být např. Ministerstvo vnitra ČR (MV), které je ze zákona odpovědné za oblast informatiky a rovněž vedení drtivé většiny centrálních evidenčních a informačních systémů veřejné správy a má v této oblasti poměrně široké zkušenosti. MV rovněž disponuje kvalifikovanou sítí podřízených subjektů jako je Správa základních registrů nebo Odštěpný závod ICT služby České pošty, které by byly schopny zajistit kvalifikovanou správu a vytvoření výše uvedeného registru bez nutnosti dalších experimentů. Tuto zásadní připomínku k návrhu rovněž uplatňuje místopředseda vlády pro vědu a výzkum. Předkladatelem je pouze konstatováno, že vzhledem k negativnímu kompetenčnímu konfliktu mezi správními úřady a vzhledem k předchozí působnosti MSp došlo k určení právě ministerstva spravedlnosti jako ústředního správního úřadu pro tuto oblast. Tuto argumentaci nelze považovat za

dostatečnou zejména s ohledem na skutečnost, jak velký rozsah kompetencí bude nově na MSp přenesen a jak velký objem finančních prostředků je s touto novou kompetencí navázán.

Je předložen odpovídající ekonomický rozbor nákladů, které sebou nová regulace přinese na straně státu. Vůči občanům se významné dodatečné náklady nepředpokládají, což je možné považovat za odpovídající.

Novela zákona přináší poměrně zásadní, možno říci revoluční změnu v oblasti regulace střetu zájmů veřejných funkcionářů. Tyto navržené změny lze na jednu stranu přivítat s ohledem na posílení principů transparentnosti. S ohledem na poměrně velmi širokou novou kompetenci MSp v této oblasti včetně poměrně rozsáhlých nákladů na nově zřizovaný centrální registr a nový odbor MSp o 20 požádala Komise o dopracování té části RIA, ve které by bylo zhodnoceno, proč je to právě MSp, které má být centrálním správním a evidenčním úřadem v této oblasti ve srovnání s variantou svěřením jeho správy MV.

III. Závěr

Po předložení dopracování této varianty **doporučuje Komise RIA závěrečnou zprávu RIA s chválit.**

Vypracoval: JUDr. Petr Solský

prof. Ing. Jiřina Jílková, CSc., v.r.
místopředsedkyně komise